

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари. -2020. -№ 2(2).

ISSN: 2181-1342 (Online)

<https://scienceproblems.uz>

Иқтисодиёт фанлари

**ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ШАҲАР ВА
ТУМАНЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ИМКОНИАТЛАРИНИ ҲИСОБГА
ОЛИБ, ИХТИСОСЛАШТИРГАН ҲОЛДА РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ
УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ - МЎЙНОҚ ТУМАНИ МИСОЛИДА**

Қурбанов Элмурод Алланазарович

Мўйноқ тумани ҳокимининг ўринбосари – Инвестициялар ва ташқи савдо
бўлими бошлиғи

**ПРИОРИТЕТЫ (ПРИНЦИПЫ) ПРОФИЛЬНОГО РАЗВИТИЯ В
РЕСПУБЛИКЕ КАРАКАЛПАКСТАН С УЧЕТОМ СПЕЦИФИЧЕСКИХ
ВОЗМОЖНОСТЕЙ ГОРОДОВ И РАЙОНОВ – НА ПРИМЕРЕ
МУЙНАКСКОГО РАЙОНА**

Курбанов Элмурод Алланазарович

Заместитель хокима Мойнакского района - Глава департамента инвестиции и
внешняя торговля

**PRIORITIES FOR SPECIALIZED DEVELOPMENT IN THE REPUBLIC OF
KARAKALPAKSTAN, TAKING INTO ACCOUNT THE SPECIFIC
CAPABILITIES OF CITIES AND DISTRICTS – ON THE EXAMPLE OF
MUYNAK DISTRICT**

Kurbanov Elmurod Allanazarovich

Deputy Hokim of Moynak District - Head of Department Investment and Foreign
Trade

Иқтибос келтириш учун / For citation / Для цитирования:

Курбанов Э.А. Қорақалпоғистон Республикасида шаҳар ва туманларнинг ўзига хос имкониятларини ҳисобга олиб, ихтисослаштирган ҳолда ривожлантиришнинг устувор йўналишлари - Мўйноқ тумани мисолида // Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари. – 2020. – № 2(2). – Б. 25–35.
<https://doi.org/10.47390/A1342222020N4>

Аннотация. Мақолада пандемия шароитида иқтисодиёт ривожига қўшимча туртки берадиган янги имкониятлар ва захираларни аниқлаш, ҳудудларнинг ўзига хос "ўсиш нуқталари"ни ишлаб чиқиш ва шу асосда ихтисослашувига мос равишда ривожлантириш бўйича инвестиция лойиҳаларини шакллантириш масалалари таҳлил қилинган. Бунда Қорақалпоғистон Республикасида шаҳар ва туманларнинг ўзига хос имкониятларини ҳисобга олиб, ихтисослаштирган ҳолда ривожлантиришнинг устувор йўналишлари - Мўйноқ тумани мисолида тадқиқ этилган.

Калим сўзлар: инвестиция, экспорт, драйвер, ўсиш нуқталари, ихтисослашув, артемия, кластер, инновация, модернизация, технология.

Аннотация. В статье анализируются вопросы выявления новых возможностей и ресурсов, объединяющие производственную цепочку сырья и готовой продукции для обеспечения устойчивого развития отраслей и регионов, определение «точки роста» регионов и на этой основе формирование инвестиционных проектов развития в соответствии с их специализацией. При этом, изучены приоритеты профильного развития в Республике Каракалпакстан с учетом специфических возможностей городов и районов – на примере Муйнакского района.

Ключевые слова: инвестиции, экспорт, драйвер, точки роста, специализация, артемия, кластер, инновации, модернизация, технологии.

Abstract. The article analyzes the issues of identifying new opportunities and resources, combining the production chain of raw materials and finished products to ensure the sustainable development of industries and regions, determining the "growth point" of the regions and, on this basis, forming investment development projects in accordance with their specialization. At the same time, priorities of specialized development in the Republic of Karakalpakstan were studied taking into account the specific capabilities of cities and districts - on the example of the Muynak district.

Keywords: investment, export, driver, growth points, specialization, artemia, cluster, innovation, modernization, technology.

DOI: 10.47390/A1342222020N4

Мамлакатимизда олиб борилаётган ислохотларнинг янги босқичи бугун макроиқтисодий барқарорликни, иқтисодиётнинг юқори ўсиш суръатларини таъминлаб, халқимизнинг ижтимоий-иқтисодий шароитларини тубдан яхшилашда асосий замин бўлмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида»ги ПФ-4947-сонли фармони билан қабул қилинган “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”даги принципиал жиҳатдан янги маҳсулот ва технология турларини ўзлаштириш, шу асосда ҳудудларнинг мавжуд имкониятларидан келиб чиқиб, ҳом-ашё ва табиий ресурслари салоҳиятидан оқилона фойдаланиш эвазига

уларнинг жадал ва мувозанатли ривожланишини таъминлашга қаратилган чора-тадбирларнинг кўрилаётганлигини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Жаҳон иқтисодиётида кечаётган мураккаб жараёнлар шароитида ўзимизда мавжуд имкониятларни янада самарали ишлатиш, иқтисодий ўсишнинг янги омилларини излаб топиш, янги-янги ташқи бозорларни ўзлаштириш, айниқса ҳудудларнинг ресурс солоҳияти ҳамда мавжуд имкониятларидан оқилона фойдаланиш эвазига миллий иқтисодиётимизнинг самарадорлигини, унинг рақобатбардошлигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирларни амалга оширишимиз зарур бўлмоқда. Шу муносабат билан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 20-21 август кунлари Қорақалпоғистон Республикасига ташрифи давомида белгиланган вазифаларга мувофиқ Қорақалпоғистон Республикасида шаҳар ва туманларининг ўзига хос имкониятларини ҳисобга олиб, ихтисослаштирган ҳолда ривожлантириш топшириғи берилган. Шунга мувофиқ ҳудудларнинг имкониятлари таҳлил қилиниб (2-илова), Мўйноқ тумани мисолида ҳудудни балиқчилик, чорвачилик ва туризм соҳасиларига ихтисослаштириш билан бирга артемия саноати ҳамда қурилиш маҳсулотларини ишлаб чиқариш соҳаларига ихтисослаштириш бўйича ўрганишлар амалга оширилди.

Пандемия шароитида аксарият потенциал инвесторларнинг молиявий аҳволи ёмонлашуви натижасида жалб қилинадиган инвестицияларга, айниқса, ташқи сармояларга чекловларнинг мавжудлиги - ҳозирги вазиятда маҳаллий инвесторларга хорижий инвесторлар билан тенг инвестиция шароитларини яратиб беришни, маҳаллий сармоядорлар учун рағбатлантириш ва инвестиция имкониятларини кучайтиришни талаб қилмоқда. Шу босидан мамлакатимизда инновацион иқтисодиётни шакллантириш, барқарор ва юқори ўсиш суръатларини таъминлашнинг асосий шарт сифатида инвестиция фаолиятини жадаллаштириш, миллий ва хорижий инвесторларга имтиёз ва кафолатларни кенг тақдим этиш, мазкур жараёнларнинг самарадорлигини таъминлаш мақсадида давлат томонидан босқичма-босқич тартибга солиб бориш, жумладан, ҳар йиллик република ва ҳудудий инвестиция дастурларини ишлаб чиқиш ва ҳаётга изчил татбиқ этиш юзасидан зарурий чора-тадбирларни амалга оширишни тақоза этмоқда.

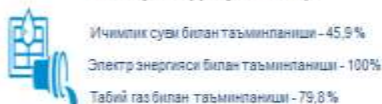
Мўйноқ туманини ўзига хос имкониятларини ҳисобга олиб, шунга мувофиқ ихтисослаштирган ҳолда ривожлантириш юзасидан ҳудуд бўйича SWOT таҳлили юритилиб, ушбу таҳлил натижаларига асосан зарурий чора-тадбирларни амалга ошириш мақсад қилинди (1-илова).

МЎЙНОҚ ТУМАНИНИНГ ЎСИШ СУРАТЛАРИ

Тумanning макро иқтисодий кўрсаткичлари

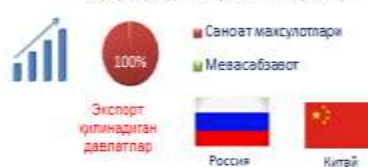
Мавжуд инфратузилмалар

Импорт таҳлили (3,1 минг долл.)

Экспорт таҳлили (4,7 минг долл.)

«SWOT» ТАҲЛИЛИ

Кучли тарафлари

Ўзбекистон Республикаси Президентининг П-Ф-2802-сонли, ва ПҚ-4512-сонли, ПҚ-4578-сонли ҳақида ЎзРес ВМнинг 37-сонли қарори асосида туманда тадбиркорлик субъектлари учун шифт ва преференцияларнинг алоҳида кели тузилди. Туманда қойилган қўлларда қарийб 60 минг тоннадан ортиқ қиммат қазирларнинг маъмулдиги; Туманда йилга қарийб 2 минг та дан ортиқ экспортбоя артемия цистаси маҳсулотини йилги ва қайта ишлаш имкониятининг маъмулдиги; Туманининг балиқчилик, чорвачилик ва турizm соҳаларига иختисослашганлиги; Туманда йилга қарийб 2 минг та дан ортиқ табиий экспортбоя артемия цистаси маҳсулотини йилги ва қайта ишлаш имкониятининг маъмулдиги

Кучсиз тарафлари

Мева ва сабзавотни қайта ишлаш ва сакташ учун етарли қувватларнинг маъмулдиги; Ер ости ва ер усти бойлиқларини етарли даражада қайта ишлашнинг йўли қўйилмаганлиги; Каттали хазоратларнинг қўлги; Но руда фойдали қазилмалар геология юдирувчи аналити ошириш иши зарурлиги; Туманда темир йўл станциясининг маъмулдиги ва қайта магистрал йўлларга маъмулдиги олинолиги; Иккилик коммуникация тармоқлари тўлиқ етарлилик ривожланмаганлиги; Канализация қувватларининг етарли даражада таъминланмаганлиги.

Асосий ривожлантириш стратегиялари

Маъмулдиги қазилмаларни ўрганган ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашчи корхоналарни ташкил этиш ва экспорт салоҳиятини ошириш; Қишлоқ хўжалигида бўш турган ерларни ҳозирги замон агротехникалари асосида амалга тадбир этиш ва иккилик ривожлантириш; Янги замонавий туризм инфратузилмасини барпо этиш, туманининг туристик ҳозирдорлигини яхшилаш орқали 2021 йилга келиб ҳудуднинг туризм хизматлари экспортини 1,5 - 2 баробарга ошириш; Маъмулдиги саноат корхоналарини 2 баробарга ошириш.

Маъмулдиги ресурслар ва улардан самарали фойдаланиш

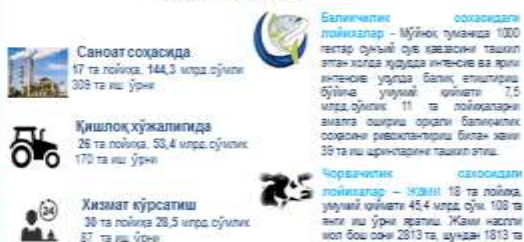
Лойиҳа портфеллари ва лойиҳавий тақлифлари

(73 та лойиҳа – жами 226,3 млрд.сўм, 566 та янги иш ўрни)

Молиялаштириш манбалари бўйича

Соҳалар кесимида

ТАҚЛИФЛАР

- Туманда итениш ва яриш итениш усулда балиқ еттиштириш ривожлантириш;
- Артемия цистасини маҳсулоти қайта ишлаш тизимига утиш орқали экспорт захирамини кенгайтириш;
- Туманининг туризмга иккиликлаштирилган лойиҳа ишбати олган ҳолда зори балиқчилик уйлари кўринишида "Мейн Мўйноқ" ландшафтнинг ерлиги (MEPC овули иккилик);
- Маҳаллий ҳокимияда қурилиш маҳсулотлари (қиммат ва қушдан) ишлаб чиқариш таъминлаштириш;
- 2020-2021 йилларда туманда замонавий иккиликларни ташкил этиш;
- Иккилик чорвачилик ва саноат корхоналарига қўшимча иккиликлар (соллик ва бошқалар) иккиликлар; яратилиш;
- Еттиштирилган маҳсулотлар экспортини кўнгли қувватлаш ва тадбиркорларга қўлай шaroит яратилиш мақсадида туманда темир йўл (станция) бекети барпо этиш.

Туризм саноҳоси бўйича

Умумий қиймати 10,9 млрд.сўмлик жами 9 та лойиҳа, 53 та янги иш ўрни яратилиш. Юқоридagi лойиҳалар асосан янги замонавий туризм инфратузилмасини барпо этиш мақсадида 115 ўринли қойиллаштириш воқоаларини 2021 ўрнига етказилиш, шунингдек, туманининг туристик ҳозирдорлигини яхшилаш орқали 2021 йилга келиб туристларнинг ҳудудга қилиш кўнгли қувватлаш ва тадбиркорларга қўлай шaroит яратилиш мақсадида туманда темир йўл (станция) бекети барпо этиш.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда, ўрганиш ва таҳлил натижаларига мувофиқ Мўйноқ туманининг ички имкониятлари ва мавжуд хом-ашё ресурсларидан келиб чиқиб, ҳудудни чорвачилик, балиқчилик ва туризм соҳалари билан бирга яна қўшимча равишда артемия цистасини чуқур қайта ишлаш саноатини ривожлантириш ҳамда қурилиш моллари (қамиш ва қум захираларидан) ишлаб чиқариш соҳаларига иккиликлаштириш мақсадга мувофиқ. Мазкур йўналишларда ҳудудни иккиликлаштуруви бўйича ривожлантириш юзасидан 2020-2022 йилларда умумий қиймати 226,3 млрд.сўмлик жами 73 та устувор лойиҳаларни амалга ошириш орқали 566 та янги иш ўринларини яратиш борасидаги режалаштираётган ишлар атрофлича таҳлил қилиб чиқилди. Мазкур инвестиция лойиҳаларининг соҳа ва тармоқлар бўйича таҳлилий маълумотлари қуйидагича тавсиф қилинади.

Соҳалар кесимида:

- саноат соҳасида 144,3 млрд.сўм қийматидаги 17 та лойиҳани (309 та янги иш ўрни);
- қишлоқ хўжалиги соҳасида 53,4 млрд.сўм қийматидаги 26 та лойиҳани (170 та янги иш ўрни);

- хизмат кўрсатиш соҳасида 28,5 млрд.сўм қийматидаги 30 та лойиҳани (87 та янги иш ўрни) амалга оширилиши режалаштирилган.

Лойиҳаларни амалга ошириш учун молиялаштириш манбалари бўйича:

- ташаббускорларнинг ўз маблағи ҳисобидан -80,1 млрд. сўм,

- банк кредитлари ҳисобидан – 85,2 млрд. сўм,

- хорижий кредит ҳисобидан – 5,8 млн. доллар,

- хорижий инвестициялар ҳисобидан - 100 минг. доллар миқдорида маблағларни ўзлаштириш режалаштирилган.

Инвестиция лойиҳаларнинг асосий улуши чорвачиликни ривожлантириш (18 та лойиҳа), қурилиш саноати (4 та), маиший хизмат кўрсатиш ва сервис (18 та), озиқ-овқат саноати (3 та), фармацевтика (артемия) саноати (10 та), иссиқхона ташкил этиш (1та), балиқчиликни ривожлантириш (10 та), туризм ва меҳмонхона хизматлари (9 та) каби йўналишларга тўғри келади. Қуйидаги жадвалда (2-илова) Мўйноқ туманинг ўсиш нуқталари (“драйвер” соҳалари) бўйича таҳлили ишлаб чиқилган.

№	Соҳа ва тармоқлар	Лойи- ҳалар сони	Лойиҳалар қиймати (млн.сўм)	Ишчи ўрни	Улуши (фоизда)
Жами		73	226 353	566	х
1	Қурилиш саноати	4	79 801	213	59%
2	Фармацевтика (артемия) саноати	10	11 132	56	
3	Чорвачилик	18	45 400	108	
4	Бошқа соҳалар	41	90 021	189	41%

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 7 ноябрдаги «Қорақалпоғистон Республикасида чорвачилик тармоқларини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари туғрисида»ги ПҚ-4512-сонли қарорига мувофиқ Мўйноқ туманида умумий қиймати 29,7 млрд.сўмлик жами 16 та лойиҳаларни (шундан, 9 таси қорамолчилик (813 бош йирик ва 1000 бош майда шохли), 2 таси паррандачилик (30 минг бош) ва 5 таси балиқчилик йўналишида) амалга ошириш белгиланган. Ушбу ислохотлар доирасида бугунги кунда туманда жами 158 бош насли қорамолларни боқиш ташкил этилган. Шунингдек, амалга оширилаётган тизимли ишлар натижасида қўшимча таклиф этилаётган истиқболли лойиҳалар асосида яна 1198 бош насли йирик шохли, 500 бош майда шохли қорамолларни боқишни ташкил этиш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Жумладан биргина “Моуноқ kelajagi bunyodkorlari” МЧЖ томонидан умумий қиймати 15 млрд.сўмлик лойиҳани амалга ошириш орқали

1000 бош йирик шохли насли қорамолларни боқишни ташкил этиш билан бирга қўшимча 100 та янги иш ўринларининг яратилиши назарда тутилган. Натижада туман бўйича йиллик 2011 тонна гўшт, 5421 тонна сут, 4500 минг дона тухум ва 29,8 тн жүн маҳсулотларини етиштиришга эришилади.

Балиқчилик соҳасидаги лойиҳалар – Мўйноқ туманида 1000 гектар сунъий сув ҳавзасини ташкил этган ҳолда ҳудудда интенсив ва ярим интенсив усулда балиқ етиштириш бўйича умумий қиймати 4,6 млрд сумлик (шундан 2,4 млрд.сум банк кредитлари ва 2,2 млрд.сум уз маблағларига тугри келади) 11 та лойиҳаларни амалга ошириш орқали балиқчилик соҳасини ривожлантириш билан жами 39 та иш ўринларини ташкил этиш белгиланган.

Туманда туризм соҳаси бўйича умумий қиймати қарийб 10,9 млрд.сўмлик жами 9 та лойиҳани амалга ошириш орқали 53 та янги иш ўрни яратиш белгилаб олинган.

Юқоридаги лойиҳалар асосан янги замонавий туризм инфратузилмасини барпо этиш, мавжуд 115 ўринли жойлаштириш воситаларини 285 ўринга етказиш, шунингдек, туманнинг туристик жозибадорлигини яхшилаш орқали 2021 йилга келиб туристларнинг ҳудудда қолиш кунларини икки баробарга (амалдагиси 1 кунни ташкил қилади) ҳамда мавжуд туризм хизматлари экспортини 1,5 - 2 баробаргача ошириш имконини беради.

Юқорида соҳалардан ташқари Мўйноқ туманининг ички имкониятлари ва мавжуд хом-ашё ресурсларини инобатга олган ҳолда, ҳудуднинг қурилиш материаллари ишлаб чиқариш ҳамда экспортбоп артемия цистаси маҳсулотини чуқур қайта ишлаш саноатини ривожлантириш соҳаларини ҳам драйвер соҳалари қаторида таҳлил қилинди.

Жумладан, 2019-2020 йилларда жами 1740 минг тонна цист артемия маҳсулоти йиғиб олиниб, бугунги кунгача умумий миқдори 4799 минг АҚШ.долларлик маҳсулот экспорт қилинган (*экспорт қилинган маҳсулотлар 100 фоиз артемия цистасига тўғри келади*). Жумладан, «JASMINE GOLD GROUP» МЧЖ негизида умумий қиймати 35 млрд.сумлик 800-1000 тонна артемия цистасини тайёр маҳсулот ҳолида экспорт қилиниши бўйича саноат кластери ташкил этиш орқали 90 та янги иш ўринлари яратиш, шу билан бирга экспорт ҳажмини янада ошириш мақсадида артемия цистасини қайта ишлаш ва экспортга йўналтиришга ихтисослашган “Орол артемия саноат” давлат унитар корхонасинининг ташкил этилиши ва унинг моддий техник базасини шакллантириш орқали ҳудуднинг экспорт салоҳиятини янада яхшилаш ишлари олиб борилмоқда. Туманда йиллик ҳажмда қарийб 100 минг тонна атрофида қамиш захиралари мавжуд бўлиб, ушбу табиий ресурсдан оқилона фойдаланиш юзасидан тизимли ишлар ташкил этилмоқда. Хусусан “MUYNAK LDSP” МЧЖ

томонидан умумий қиймати - 75 млрд.сўмлик 50 минг м³ ДСП ишлаб чиқариши, 200 та доимий ва 1000 дан ортиқ мавсумий янги иш ўринлари яратилиши режалаштирилган. Бундан ташқари, туманда 61,8 млн. тонна атрофида кварц куми захираси борлиги аниқланиб, ушбу ресурсдан ҳам самарали фойдаланиш мақсадида “Аралская артемия” МЧЖ қўшма корхонаси томонидан умумий қиймати 3 млрд.сўмлик шиша ишлаб чиқариш заводини ташкил этиш орқали 20 та янги иш ўринларини яратиш, "WAVE TECHNOLOGY" МЧЖ томонидан умумий қиймати - 50 млрд. сумлик 4 минг тонна Керамика маҳсулотларини ишлаб чиқариш лойиҳаси амалга ошириш орқали 50 та янги иш ўринларининг яратилиши назарда тутилмоқда.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, хулоса ўрнида Мўйноқ туманини ихтисослашуви бўйича ривожлантириш мақсадида энг аввало қуйидаги масалаларни ҳал қилиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди:

Биринчидан, балиқчилини ривожлантириш бўйича энг асосийси – туманда мавжуд сув ҳавзаларидаги сув танқислигининг олдини олган ҳолда Ўзбекбалиқсаноат АЖ ва сув хужалиги вазирлиги билан биргаликда зарурий чора тадбирларни ишлаб чиқиш;

Иккинчидан, балиқчиликни ривожлантириш юзасидан орол бўйи аҳолисининг турмуш тарзини яхшилаш мақсадида кенг миқёсда имтиёз ва преференцияларнинг жорий этилишини таъминлаш;

Учинчидан, туризм соҳасини ривожлантириш юзасидан туманда “Этно Мўйноқ” (МЕРИС овулида жойлашган 4-5 та эски балиқчилар уйлари мисолида) ландшафтини яратиш ва шу орқали туристлар оқимини кенгайтириш бўйича Туризм қўмитаси ва тегишли мутасаддилар ёрдамида махсус грантлар ёки имтиёзларни жалб қилиш;

Тўртинчидан, чорвачилик соҳасини ривожлантириш юзасидан Ветеринария қўмитаси билан биргаликда чорва молларининг мунтазам тоза ичимлик суви билан таъминланиши бунда асосан ҳудуднинг чорва моллари чекка яйловларда боқилишини инобатга олиш;

Бешинчидан, зараркунанда ҳашоратлар билан мунтазам курашиш ва уларни бартараф этиш бўйича тизимли ишларни йўлга қўйиш;

Олтинчидан, ҳудуддаги мавжуд ҳам-ашё заҳираларини, ер ости ва ер усти бойликларини аниқлаш ва улардан оқилона фойдаланиш мақсадида Геология ва минерал ресурслар давлат қўмитаси томонидан норуда фойдали қазилмалари ва бошқа ер жинсларига геология қидирувини амалга ошириш ва мавжуд заҳираларни аниқлаш орқали хорижий сармоядорларни жалб қилган ҳолда инвестиция лойиҳаларининг кўламини кенгайтириш;

Еттинчидан, “Орол артемия саноати” давлат унитар корхонасининг моддий техник базасини мустаҳкамлаш каби масалалари ҳудуднинг ихтисослашувига мос равишда ривожланиши учун ҳал қилиниши лозим бўлган долзарб масалалар қаторида қараб чиқилди.

**Қорақалпоғистон Республикасининг шаҳар ва туманлари
ўсиш нуқталари (“драйвер” соҳалари) бўйича ишлаб чиқилган**

Т А Ҳ Л И Л Л А Р

(3-илова)

	Шаҳар ва туманлар номи	Лойиҳалар сони	Лойиҳалар қиймати (млн.сўм)	Ишчи ўрни	Улуши (фоизда)
	Жами	1 357	11 956 893	17 403	х
	Амударё тумани	77	457 460	2 616	х
1	Текстиль ва тўқимачилик	3	244 080	315	79%
	Кимё саноати	2	79 008	100	
	Озиқ-овқат саноати	7	39 968	116	
	Бошқа соҳалар	65	94 404	2 085	21%
	Беруний тумани	87	1 762 972	1 331	х
2	Қурилиш материаллари	10	1 255 763	268	92%
	Хизмат кўрсатиш (Экобозор ташкил этиш)	1	300 000	200	
	Чорвачилик	19	58 553	171	
	Бошқа соҳалар	57	148 655	692	8%
	Бўзатов тумани	70	92 410	584	х
3	Чорвачилик	28	35 308	79	50%
	Иссиқхона хўжалиги	1	11 240	25	
	Бошқа соҳалар	41	45 862	480	50%
	Қонликўл тумани	60	227 000	867	х
4	Пиллачилик	1	71 000	250	62%
	Қизилмия илдизини қайта ишлаш	1	10 320	30	
	Иссиқхона хўжалиги	2	59 659	140	
	Бошқа соҳалар	56	86 021	447	38%
	Қораўзак тумани	59	669 227	1 050	х
5	Қурилиш материаллари	27	609 892	893	93%
	Чорвачилик	7	16 060	26	
	Бошқа соҳалар	25	43 275	131	6%
	Кегейли тумани	89	346 712	833	х
6	Текстиль ва тўқимачилик саноати	2	103 500	153	63%

	Кизилмия илдинини қайта ишлаш	1	61 920	200	
	Озиқ-овқат саноати	3	41 720	28	
	Мебель ва қоғоз ишлаб чиқариш саноати	5	12 820	67	
	Бошқа соҳалар	78	126 752	385	37%
Кўнғирот тумани		91	4 973 181	1 807	х
7	Нефть-кимё саноати	5	4 697 845	959	98%
	Иссиқхона хўжалиги	8	103 440	295	
	Чорвачилик	31	73 460	200	
	Бошқа соҳалар	47	98 436	353	2%
Мўйноқ тумани		73	226 353	566	х
8	Қурилиш саноати	4	79 801	213	59%
	Артемия цистасини қайта ишлаш	10	11 132	56	
	Чорвачилик	18	45 400	108	
	Бошқа соҳалар	41	90 021	189	41%
Нукус тумани		83	379 234	886	х
9	Озиқ-овқат саноати	8	14 880	65	65%
	Боғдорчилик ва узумчилик	7	30 596	106	
	Балиқчилик	13	46 440	83	
	Иссиқхона хўжалиги	11	154 346	295	
	Бошқа соҳалар	44	132 972	337	35%
Нукус шаҳри		175	871 933	1 596	х
10	Хизмат кўрсатиш соҳаси	109	481 724	939	85%
	Электротехника	1	49 144	5	
	Чарм-пойабзал саноати	2	80 100	27	
	Қурилиш материаллари ишлаб чиқариш	30	129 851	315	
	Бошқа соҳалар	33	131 115	310	15%
Тахياتош тумани		58	652 191	614	х
11	Электр энергетика	1	411 036	97	85%
	Иссиқхона хўжалиги	6	140 488	100	
	Бошқа соҳалар	51	100 668	417	15%
Тахтақўпир тумани		54	73 901	359	х
12	Чорвачилик	15	44 483	131	60%
	Бошқа соҳалар	39	29 418	228	40%
Тўрткўл тумани		83	322 670	998	х
13	Шиша ва ойна ишлаб чиқариш	2	16 590	36	52%
	Озиқ-овқат саноати	4	50 866	269	
	Иссиқхона хўжалиги	7	100 896	203	
	Бошқа соҳалар	70	154 318	490	48%

Хўжайли тумани		101	272 646	741	х
14	Озиқ-овқат саноати	12	80 853	163	78%
	Иссиқхона хўжалиги	2	55 600	70	
	Чорвачилик	11	48 670	111	
	Савдо хизмати (савдо ва кўнгилочар марказлар)	12	26 221	68	
	Бошқа соҳалар	64	61 302	329	22%
Чимбой тумани		54	216 485	631	х
15	Текстиль ва тўқимачилик саноати	2	103 800	205	81%
	Ғаллачилик	1	25 716	30	
	Шоличилик	1	25 716	60	
	Савдо хизмати	8	20 320	60	
	Бошқа соҳалар	42	40 933	276	19%
Шуманай тумани		72	149 353	922	х
16	Текстиль ва тўқимачилик саноати	4	67 972	171	68%
	Қизилмия илдизини қайта ишлаш	1	20 640	120	
	Чорвачилик	12	12 536	108	
	Бошқа соҳалар	55	48 205	523	32%
Элликқалъа тумани		71	263 165	1 002	х
17	Паррандачилик	4	13 539	44	76%
	Узумчилик	1	15 000	120	
	Чорвачилик	9	41 649	190	
	Савдо хизмати	11	27 893	65	
	Иссиқхона хўжалиги	5	101 008	225	
	Бошқа соҳалар	41	64 076	358	24%

Адабиётлар рўйхати / Список литературы / References

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 январдаги “2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда, 20-сон, 354-модда, 23-сон, 448-модда, 37-сон, 982-модда; Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 31.07.2018 й., 06/18/5483/1594-сон; 11.12.2019 й., 06/19/5892/4134-сон.
2. Қорақалпоғистонни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари белгиланди // <http://xs.uz/uzkr/post/qoraqalpogistonni-rivozhlantirishning-ustuvor-jonalishlari-belgilandi>
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 7 ноябрдаги «Қорақалпоғистон Республикасида чорвачилик тармоқларини жадал ривожлантириш чора-тадбирлари туғрисида»ги ПҚ-4512-сонли қарори //

Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 08.11.2019 й.,
07/19/4512/4008-сон; 22.07.2020 й., 06/20/6031/1088-сон.